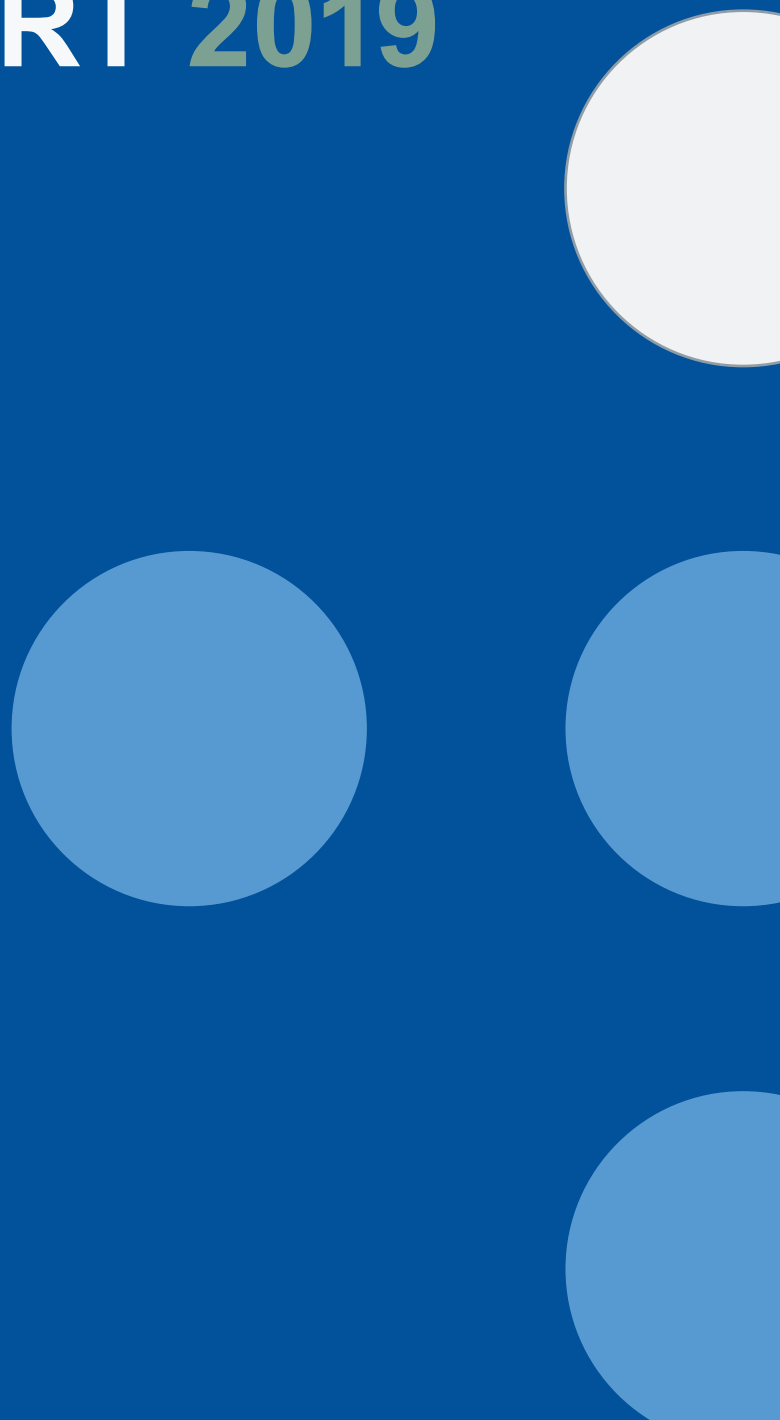

Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE)

ÅRSRAPPORT 2019

Innhold

Om SKDE	3
Medarbeidere	4
Felles	6
Årsverk ansatte	6
Fagråd SKDE	6
HMS/IA virksomhet	6
Samarbeid med RHF	7
Deltakelse i eksterne råd og utvalg	7
Kontorsituasjon	7
Arbeid med strategi	8
Seksjon Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre	9
Nasjonale oppgaver	9
Regionale oppgaver	10
Analyseseksjonen	11
Nasjonale oppgaver	11
Regionale oppgaver	11
Formidling og forskningsartikler	12
Stab	13
Merkantil	13
Fagsjef	14
Jurist	14
Forskning/internasjonalt samarbeid	16
Kommunikasjon	17
Publikasjoner fra SKDE 2019	18

Om SKDE

Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE) ble opprettet i 2004 i et samarbeid mellom Helse Nord RHF (HN RHF), Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN HF) og UiT Norges arktiske universitet. Formålet var at SKDE skulle bidra med helseanalyser som beslutningsgrunnlag for kvalitetsforbedring og riktigere prioritering av spesialisthelsetjenester til befolkningen i Helse Nord.

I 2008 ble virksomheten utvidet med en regional registerenhet for Helse Nord. Deler av de administrative funksjonene knyttet til oppfølging av nasjonale kvalitetsregistre med dataansvarlig i Nord ble i 2014 overført til UNN HF.

I 2009 fikk Helse Nord RHF v/SKDE i oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) å etablere og drive et Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre, med formål om å bidra til opprettelse og god funksjon av nasjonale medisinske kvalitetsregistre i Norge.

Administrativt er SKDE en frittstående avdeling i Helse Nord RHF, i direkte linje til administrerende direktør. Direktør ved SKDE deltar i utvidet ledermøte fra 2018 og i de faste strategiske ledermøtene i HN RHF fra 2019, men inngår ikke i den formelle ledergruppen.

SKDE er organisert med to seksjoner, Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre og analyseseksjonen. I tillegg er ivaretagelse av samfunnskontakt og kommunikasjon, juridisk kompetanse og merkantile funksjoner, samt forskning med støttefunksjoner samlet i stabsenheten. Ledergruppen i SKDE består av seksjonsledere, direktør og rådgiver i stab.

Ledergruppen i SKDE har tertialvise oppfølgingsmøter med ledergruppen i Helse Nord RHF.

Formål

SKDE skal understøtte spesialisthelsetjenestens sørge-for-ansvar

SKDE har som formål å synliggjøre geografiske ulikheter og tilrettelegge for kvalitetsforbedring i spesialisthelsetjenesten. Målet er å bidra til likeverdige helsetjenester av god kvalitet uansett hvor pasientene bor. Med sørge-for-ansvaret forstår vi helseforetakenes ansvar for å sørge for tilstrekkelig og forsvarlig helsetjeneste til befolkningen i helseregionene.

SKDEs støtte til dette arbeidet består av:

- Drift av «Nasjonalt Servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre»
- Ivaretagelse av oppdraget til Nasjonalt Servicemiljø i Helse Nord RHF
- Dokumentasjon av variasjon gjennom Helseatlas
- Andre analyser og utredninger innen variasjon og kvalitet
- Helsetjenesteforskning innen avdelingens kjernevirksomhet

I 2016 fikk SKDE i oppdrag å øke forskningsvirksomheten forankret i avdelingen, å utvide det internasjonale samarbeidet og å styrke det interne samarbeidet på tvers.

Medarbeidere i 2019

Barthold Vonen, direktør SKDE

Lege, dr. med. spesialist i generell og gastroenterologisk kirurgi. Professor UiT.

Bistilling: 10% ISM, UiT.

Stab

Heidi Talsethagen, seniorrådgiver

Jurist

Vibeke Lund, kommunikasjonssjef

Journalist, master i sosiologi

Marianne Sørensen, administrasjonskonsulent

Merkantil

Petra Gabriele Pohl, rådgiver

Merkantil, Agronom

Forskere

Ina Heiberg, Postdok-forsker

Samfunnsøkonom, PhD

50 % forsker fra 01.08.2019

Frank Olsen, PhD-stipendiat

Samfunnsøkonom

Permisjon fra stilling som analytiker fra 01.01.2018

Odd Søreide, Seniorforsker

Lege, dr. med. spesialist i generell og gastroenterologisk kirurgi

Ansatt i 10 % stilling

Beate Hauglann, Postdok- forsker

Statsviter, MPH, PhD.

Bård Uleberg, PhD-stipendiat

Sosiolog (cand. polit)

50% permisjon fra lederstilling i analyseseksjonen

Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre

Eva Stensland, seksjonsleder, fagsjef SKDE

Lege, spesialist i nevrologi, epidemiolog, 1. amanuensis, dr. med.

20 % bistilling ISM.

Philip A. Skau, nestleder, spesialrådgiver

Biolog

Are Edvardsen, spesialrådgiver

Biolog, dr. scient.

Lena Ringstad Olsen, statistiker

Sivilingeniør, dr. scient.

Marianne Nicolaisen, rådgiver

Sykepleier, master i helsefag

Sylvi Johansen, rådgiver

Bioingeniør

Kevin Thon, statistiker
Fysiker, PhD

Elin Marthinussen Gustavsen, rådgiver
Fysiker
Engasjement til 01.02.21

Yohannes Tesfay, rådgiver
Statistiker, sivilingeniør
Vikariat

Vinjar Fønnebø, seniorforsker
Lege, professor, dr. med.
20 % stilling hos SKDE

Analyseseksjonen

Bård Uleberg, seksjonsleder analyseseksjonen
Sosiolog (cand. polit)
50% permisjon fra lederstilling i analyseseksjonen

Ina Heiberg, analytiker
Samfunnsøkonom, PhD
50 % stilling

Lise Balteskard, analytiker/forsker
Lege, dr.med.
20 % bistilling ved UNN

Hanne Sigrun Byhring, analytiker/forsker
Fysiker, PhD
Assisterende seksjonsleder

Linda Leivseth, analytiker/forsker
Fysioterapeut, epidemiolog, PhD
Permisjon 90% fra 01.09.2019

Janice Shu, analytiker
B.Sc.

Arnfinn Hykkerud Steindal, analytiker/forsker
Fysiker, PhD

Kristel A. Guldhaugen, analytiker
Jordmor, MPH
Vikariat

Tove Johansen, analytiker
Spesialsykepleier, siviløkonom
Vikariat

Anne Høye, forsker
Lege, spesialist i psykiatri
5 % stilling hos SKDE

Olav Helge Førde, seniorforsker
Lege, professor emeritus, dr.med.
20 % stilling hos SKDE

Bjarne Koster Jacobsen, seniorforsker
Epidemiolog, professor, dr.philos.
20 % stilling hos SKDE

Felles

Årsverk/ansatte

Avdelingen har 24,85 årsverk fordelt på 30 ansatte pr. 31.12.2019. Fire forskerstillinger er finansiert gjennom eksterne midler (Frank Olsen, Beate Hauglann, Bård Uleberg og Ina Heiberg). Videre finansierer Direktoratet for e-helse en stilling i nasjonalt servicemiljø øremerket arbeid med metadata (Elin M. Gustavsen). Tove Johansen og Kristel Guldhaugen begynte som analytikere i analyseseksjonen etter at Sivert Mathisen sluttet og Linda Leivseth gikk ut i 90% permisjon fra ca 1. september 2019. Yohannes Tesfay tiltrådte som rådgiver i Nasjonalt servicemiljø i august 2019.

Fagråd SKDE

SKDEs fagråd er bindeledd mellom SKDE og de enkelte HF i Helse Nord. Fagrådet bidrar til at aktiviteten i SKDE styres av kunnskapsbehov i den kliniske virksomheten og i helseforetakenes ledelse. Kvalitets- og utviklingssjef Einar Bugge, Universitetssykehuset Nord-Norge HF, har ledet fagrådet i 2019.

HMS/IA virksomhet

Vernerunde ble gjennomført i mars 2019.

96,3 % av de ansatte i SKDE svarte på undersøkelsen ForBedring 2019. Resultatene er jevnt over meget positive. De ansattes vurdering av det fysiske arbeidsmiljøet er merkbart forbedret i 2019 sammenlignet med resultatene i ForBedring 2018. Etter flytting til nye lokaler svarer de ansatte at de er meget godt fornøyd både med fysisk arbeidsmiljø og brannvernrutiner. Hovedutfordringen etter ForBedring 2019 er å ta vare på det gode resultatet fra alle områder i medarbeiderundersøkelsen. Forbedringsforslag i handlingsplanen fra 2019 til teamarbeidsklima, varselsplakat og reisestatistikk er fulgt opp.

AMU-SKDE har hatt fire møter i 2019, og har deltatt i felles AMU-møter med RHF AMU. Sykefraværsprosenten i SKDE er generelt meget lav og ikke arbeidsrelatert.

Avdelingens miljøkontakt har deltatt i møter i RHFets miljøgruppe.

SKDE har, som oppfølging av ekstern revisjon av ytre miljø (reisevirksomhet) desember 2018, monitorert sin reisevirksomhet månedlig. Reisevirksomheten blant avdelingens ansatte sammenlignet med 2018 er redusert med 11,9 %, og målsettingen om 10 % reduksjon er oppnådd.

Deltakelse i eksterne råd og utvalg

Ansatte i SKDE har deltatt i en rekke råd og utvalg i 2019, både regionalt og nasjonalt. I Helsedata-programmet har SKDE hatt representanter i referansegruppen og i arbeidsgruppene for henholdsvis registerforvaltning, forskning samt styring og økonomi. SKDE har også hatt deltatt i arbeidsgruppe for indikator- og metodeutvikling (AIM) i deler av 2019.

Avdelingen har også hatt representanter i:

- Utvalget som har gjennomgått NSD – Norsk senter for forskningsdata
- Utvalget som utredet ny inntektsfordelingsmodell for de regionale helseforetak
- Arbeidsgruppen for utredning av ny fremskrivningsmodell for behovsdimensjonering av spesialisthelsetjenesten
- Gruppen som utredet ny organisering og styring av kvalitetsregisterfeltet

Kontorsituasjon

SKDEs nye kontorlokaler fungerer utmerket. Det kan være behov for intern bytting av kontor plasser, slik at alle som ønsker det i perioder kan ha arbeidsplass med vindu mot direkte dagslys. Alle cellekontorer er i bruk mens det er enkelte ledige arbeidsstasjoner i landskap.

Det oppleves som positivt at ansatte fra RHF i Bodø har benyttet seg av ledige arbeidsstasjoner og møterom ved besøk og arbeidsdager i Tromsø. Vi forsøker å legge best mulig til rette for denne type bruk.

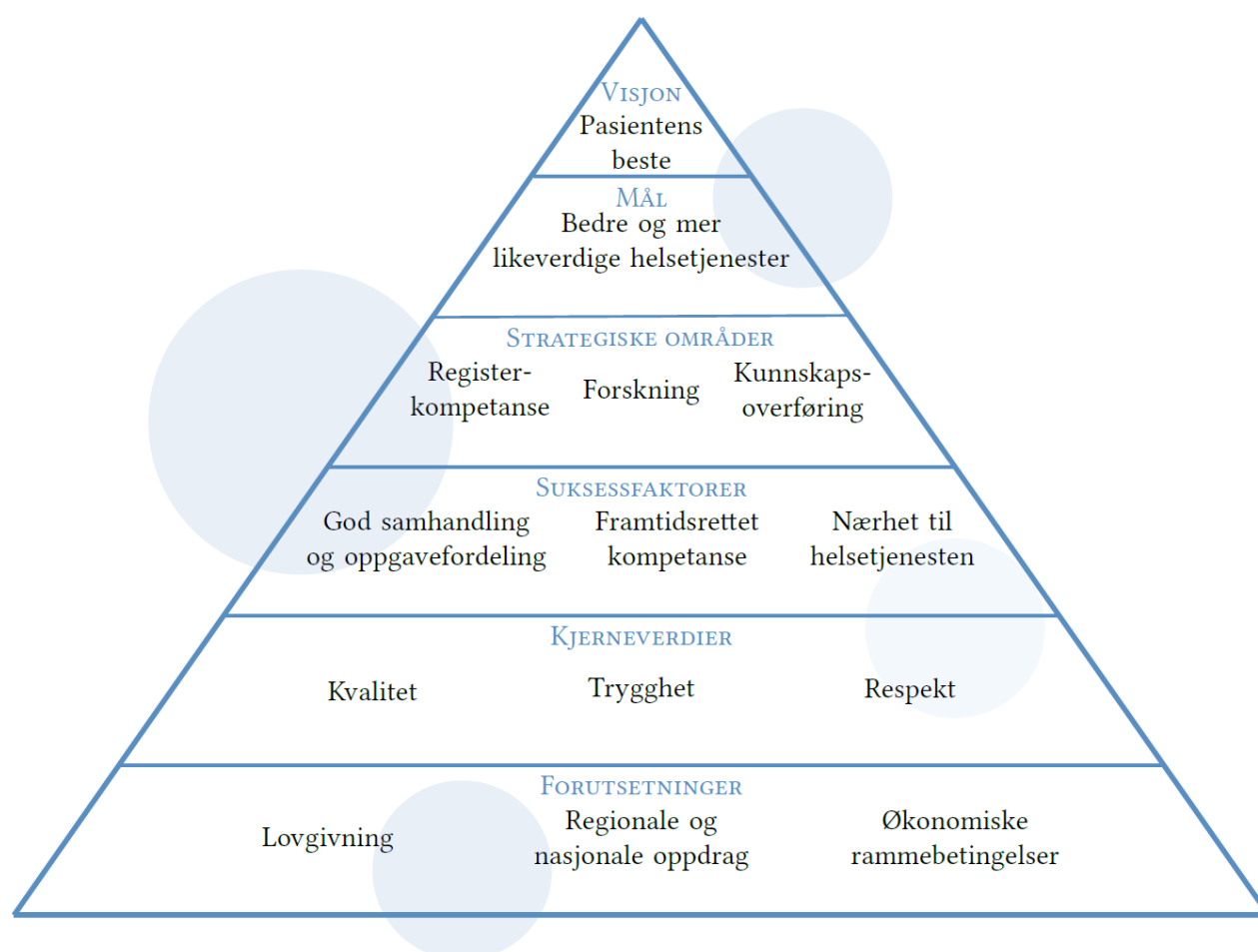
Pr. 31.12.2019 har 18 ansatte i SKDE tatt i bruk mobilt kontor.

Arbeid med strategi

Under et avdelingsseminar i SKDE i mai 2019, kom det frem et ønske om en felles strategi for avdelingen. En arbeidsgruppe ledet av direktøren med deltakere fra seksjonene, stab og forskning startet arbeidet med å lage et utkast til en strategi i august. Innledende innspill kom fra miljø som har erfaring med strategiarbeid og handlingsplaner, både i privat og offentlig sektor.

Arbeidsgruppens arbeid er fulgt opp med innspill via løypemelding til ledergruppen, bred deltakelse i 4 fellesmøter i avdelingen (Forum), presentasjon for administrerende direktør i Helse Nord RHF og AMU i SKDE. Ledergruppen har sluttet opp om strategien som er oversendt administrerende direktør i HN RHF i desember 2019.

Arbeidet følges opp ved at det planlegges utviklet en handlingsplan for de kommende år på nyåret 2020. Strategien åpner blant annet for en bredere intern samhandling. Figuren er en oversikt over strategien for SKDE.

Seksjon Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre

Det nasjonale servicemiljøet har oppgaver knyttet til oppdrag fra HOD til Helse Nord RHF om å være et nasjonalt kompetansemiljø som skal sørge for infrastruktur samt legge til rette for etablering og drift av medisinske kvalitetsregistre. Servicemiljøet har også regionale oppgaver knyttet til oppretting og videreutvikling av nasjonale medisinske kvalitetsregistre, som helseforetak i Helse Nord har drifts- og databehandlingsansvar for.

Nasjonale oppgaver

Servicemiljøet i SKDE sitt nasjonale oppdrag omfatter ansvaret for informasjonsutveksling med servicemiljøet i de andre regionene. Dette skjer gjennom månedlige telefonmøter, kvartalsvise ledermøter og en årlig samling for servicemiljøet i alle regioner.

Servicemiljøet i SKDE var i 2019 sekretariat og utviklet og forberedte saker som ble fremmet for Interregional styringsgruppe for medisinske kvalitetsregistre (IRS), som i 2019 hadde fire møter. Servicemiljøet var også sekretariat og forberedte saker for Ekspertgruppen for medisinske kvalitetsregistre, som var et rådgivende organ til IRS. Gruppen hadde tre møter.

Servicemiljøet SKDE var i 2019 sekretariat for en arbeidsgruppe som utredet ny styringsmodell for det interregionale arbeidet med medisinske kvalitetsregistre.

Sentrale områder for arbeidet i 2019 har vært:

- Datakvalitet
- Kvalitetsforbedring
- Nye kvalitetsregistre innen psykisk helsevern
- Ny forskrift for medisinske kvalitetsregister
- Formidling av resultater fra medisinske kvalitetsregistre (<https://www.kvalitetsregistre.no/resultater>)
- Incentivordning for medisinske kvalitetsregistre
- E-helse og fellestjenester
- Leder av servicemiljøet i SKDE var på oppdrag fra AD-møtet prosjektleder for de regionale helseforetakenes oppdrag til deltakelse i Helsedataprogrammet i 2019

Nasjonale arrangementer som ble gjennomført i 2019:

- Møte med personvernombud og servicemiljøet i regionene om høring til ny forskrift for medisinske kvalitetsregistre ble avholdt 31. januar
- Kurs datakvalitet og validering for nasjonale medisinske kvalitetsregistre ble arrangert 29. januar
- Servicemiljøet arrangerte 24.-26. april sitt årlige 3-dagerskurs «Analyse av registerdata i forskning»
- Introduksjonskurs i longitudinelle analyser den 30. april
- Møte med de nasjonale kvalitetsregistrene – e-helse prosesser av betydning for kvalitetsregistre ble avholdt 3. juni
- PROM konferansen 2019 ble arrangert 5. juni
- Møte med personvernombud og servicemiljøet i regionene om ny forskrift for medisinske kvalitetsregistre ble avholdt 3. september
- Nye resultater fra de nasjonale kvalitetsregistrene ble presentert i et seminar den 30. september. Helseministeren åpnet seminaret, og et utvalg registre presenterte sine resultater etterfulgt av kommentarer fra tilhørende pasientforening.
- Workshop i analyse av longitudinelle data ble avholdt den 21. oktober
- Seminar for pasient- og brukerrepresentanter som sitter i kvalitetsregistrenes fagråd ble arrangert 11. november

Regionale oppgaver

Servicemiljøet i SKDE har også den regionale funksjonen for Helse Nord med veiledning og oppfølging av de åtte nasjonale kvalitetsregistrene som driftes i Helse Nord. I 2019 har servicemiljøet hatt individuell veiledning av registrene med gjennomgang av ulike satsingsområder for hvert enkelt register, som for eksempel arbeid med datakvalitet, økt dekningsgrad, definisjon av kvalitetsindikatorer og bruk av resultater i forbedringsarbeid. I tillegg er det gjennomført regionale møter med alle registrene i regionen med fokus på presentasjon av resultater i juni, samt et halv dags seminar i september med informasjon om den nye forskriften for medisinske kvalitetsregistre og hvordan registrene bør håndtere variabelendringer/oppdateringer av egen IKT løsning.

Servicemiljøet deltar i en regional styringsgruppe i Helse Nord som skal sørge for videreutvikling av registrene i regionen. Styringsgruppen har seks møter årlig.

Analyseseksjonen

Analyseseksjonen arbeider med å utvikle helseatlas for å beskrive uberettiget variasjon i helsetjenesten parallelt med andre større og mindre analyser på oppdrag fra Helse Nord RHF (HN RHF), helseforetak i regionen og andre bestillere.

Nasjonale oppgaver

SKDE publiserte helseatlas for gynekologi 9. januar 2019. Etter publiseringen av helseatlas for gynekologi arbeidet analyseseksjonen med helseatlas for fødselshjelp. Helseatlas for fødselshjelp ble publisert 4. april 2019. Nærmere informasjon om publiserte helseatlas finnes på www.helseatlas.no.

I forbindelse med et besøk ved Dartmouth College i august 2019 ble SKDE oppfordret til å utarbeide et helseatlas eller et forskningsarbeid for å undersøke bruk av helsetjenester til kronisk syke i de siste to-tre år av livet. Miljøet ved Dartmouth College har tidligere laget et helseatlas på dette temaet med data fra USA, og et tilsvarende prosjekt er i gang i Sør-Korea. SKDE har høsten 2019 arbeidet med å undersøke mulighetene for å gjennomføre et slikt prosjekt, bl.a. gjennom eksplorerende analyser på data fra NPR.

Analyseseksjonen har i 2019 også bidratt til «The Dartmouth Atlas of Neonatal Intensive Care» gjennom å tilrettelegge resultatene fra Norsk nyfødttmedisinsk helseatlas for inklusjon i den førstnevnte publikasjonen. Resultatene fra det norske atlaset ble viet et eget kapittel i det amerikanske helseatlas-et.

Regionale oppgaver

I 2019 arbeidet seksjonen mye med en rapport om bruk av spesialisthelsetjenester innen rus og psykiatri i Helse Nord. Arbeidet med pasientflytanalysene som er en viktig del av rapporten, krevde at det ble lagt ned et stort arbeid for å identifisere korrekt behandlingssted for pasientene ut fra den informasjonen som var tilgjengelig i datamaterialet. For å løse dette var det også nødvendig å innhente opplysninger fra fagpersoner i helseforetakene. I forbindelse med arbeidet ble det også utviklet en ny form for visualisering av pasientflyt mellom behandlingssteder. Arbeidet med rapporten pågikk fra april til november, rapporten ble publisert 28. november 2019.

Analyseseksjonen har i 2019 laget et notat om forbruk og pasientstrømmer ved akutte innleggelser for pasienter bosatt i opptaksområdene til UNN HF og Finnmarkssykehuset HF, etter bestilling fra HN RHF. Dette notatet ble brukt i utredningen av en mulig sammenslåing mellom UNN HF og Finnmarkssykehuset HF.

SKDEs regionale oppdrag om å bidra med analytisk styringsinformasjon og utarbeidelse av analyser på oppdrag fra ulike enheter i Helse Nord, ivaretas dels gjennom utvikling og drift av et interaktivt tabellverk for pasientstrømsanalyser og dels gjennom mer konkrete oppdrag fra RHF, HF og kliniske miljø i regionen. Tabellverket inneholder overordnet anonymisert informasjon om aktivitet og pasientstrømmer innad i, til og ut av helseregion Nord. Tabellverket er web-basert, og publiseres på SKDE sine åpne nettsider, se www.helse-nord.no/skde/pasientstrommer. Mange av analyseseksjonens regionale oppdrag er av beskjedent omfang og svares ut i e-post eller regneark med tabeller og figurer. Andre oppdrag er mer omfattende og resulterer i rapporter eller notater.

Av større analyseprosjekter utarbeidet av analyseseksjonen i 2019 er:

- En oversikt over kontroller etter innleggelse ved UNN Tromsø og NLSH Bodø etter bestilling fra HN RHF
- En nasjonal oversikt over koloskopier med og uten biopsi etter bestilling fra HN RHF
- En oversikt over forekomst av venøs tromboemboli etter tung gastrokirurgi ved UNN HF etter bestilling fra UNN
- En oversikt over rehabilitering etter hjerneslag etter bestilling fra HN RHF som er planlagt ferdigstilt i januar 2020

I desember 2019 utarbeidet analyseseksjonen et notat om valg av omfang for en analyse av luftambulansetjenester etter bestilling fra strategisk ledermøte i HN RHF. Notatet ble levert like før jul.

Formidling

Medarbeidere i analyseseksjonen holder hvert år en rekke små og store presentasjoner av våre arbeider for ulike publikum, både regionalt og nasjonalt. I 2019 har vi bl.a. presentert i følgende fora (tema i parentes):

- Nasjonalt møte om eldre og sykehjemsmedisin (Eldre helseatlas)
- Kurs for perinataalkomiteen i Helse Nord (Helseatlas for fødselshjelp)
- Budsjettseminar Helgelandssykehuset (Helseatlas, kvalitetsregistre, aktivitet ved HSYK)
- Møte ifm utredningen om sammenslåing av UNN HF og Finnmarkssykehuset HF (pasientstrømmer i aktuelle opptaksområder)
- Fagråd for gynekologi i Helse Nord (Helseatlas for gynekologi/fødselshjelp)
- Årsmøte for Norsk Gynekologisk forening (Helseatlas for gynekologi/fødselshjelp)
- Søv- og ventilasjonsdagene arrangert av ResMed (Helseatlas kols)
- DRG-forum vårkonferanse (kodepraksis og praksisvariasjon)
- Kvalitetsnettverket i Helse Nord (Helseatlas/praksisvariasjon)
- Stormottakersatsningen i Helse Nord (Storforbrukere av helsetjenester)
- Samvalgssenteret UNN HF (Helseatlas ved samvalg)
- AD møtet (Regional analyse av pasientstrømmer innen TSB og psykiatri)

Stab

Merkantil

SKDE har to merkantile ressurser i 100 % stilling, rådgiver og administrasjonskonsulent.

Rådgiver har følgende hovedoppgaver:

Daglig lederstøtte og sekretær for SKDEs ledergruppe, AMU, forskermøter, forum og Fagråd, herunder administrative ad hoc-oppgaver for direktør, fagsjef og seksjonsledere. Utvikling og vedlikehold av internkontroll, og oppfølging av arkiv for SKDE. Administrativ og logistikkstøtte til utvikling og drift av forskning i SKDE. Rådgiver deltar i arkivforum for Helse Nord. Deltakelsen gir en faglig tilknytting og mulighet for erfaringsutveksling.

I 2019 er det særlig arbeidet med:

- Veiledning av SKDEs ansatte i bruk og strukturering av saksoppbygging i nytt saksbehandlingssystem Elements
- I arbeidet med interkontroll er det etablert oversikt over og samlet aktuelle styringsdokumenter fra enheter i SKDE, eksisterende dokumenter i Docmap er strukturert og oppdatert, nye administrative rutiner er utarbeidet for saksbehandling i forskning, personaloppfølging og innen informasjonssikkerhetsoppgaver
- Koordinering av aktiviteter og administrativ oppfølging av SKDEs regionale forskningsprosjekt «Likeverdige helsetjenester - uansett hvor du bor»

Administrasjonskonsulent har følgende oppgaver:

Resepsjon og sentralbord, daglige driftsoppgaver som postrutiner og arkivering. Fakturahåndtering og økonomioppfølging for avdelingen, herunder utsendelse av tildelingsbrev og utbetalinger av infrastrukturmidler for kvalitetsregisterfeltet. Overordnet oversikt over økonomi til styringsformål.

I 2019 er det særlig arbeidet med:

- Koordinering av kurs- og møtevirksomhet med påmeldinger og evalueringer
- Tilrettelegging for og arbeid med årlig publisering av resultater for medisinske kvalitetsregistre
- Vedlikehold av websiden www.kvalitetsregistre.no
- Utarbeidelse av rapporter i InDesign og layoutoppgaver i InDesign

Fagsjef

Fagsjef har følgende oppgaver i SKDE:

- Koordinerende rolle mellom SKDEs forskningsprosjekter slik at avdelingens forskningssatsing har en strategisk innretning knyttet til årsaker til variasjon i helsetjenester og konsekvenser av dette.
- Mottar alle eksterne henvendelser om forskningssamarbeid, og sørger for behandling av disse henvendelser i SKDEs ledermøte. Ledermøtet har en målsetning om å fordele slike henvendelser blant de ansatte, slik at alle som ønsker å delta i forskningsprosjekter kan involveres.
- Ansvar for gjennomføring av regelmessige (månedlige) forskningsmøter i SKDE der metodisk problemstillinger, relevante artikler eller problemstillinger/resultater fra pågående forskningsprosjekter i SKDE diskuteres.
- Deltar som SKDEs representant i Fagråd for helsetjenesteforskning. Fagrådet er et nasjonalt samarbeidsorgan mellom fagmiljøer som driver helsetjenesteforskning, og arrangerer årlige konferanser.

Fagsjefen har i 2019 spesielt arbeidet med følgende oppdrag:

- Ansvar for gjennomføring av regelmessige (månedlige) forskningsmøter i SKDE der metodisk problemstillinger, relevante artikler eller problemstillinger/resultater fra pågående forskningsprosjekter i SKDE diskuteres. Tema for møtene har i 2019 hovedsakelig vært knyttet opp mot presentasjon av og diskusjon rundt pågående forskningsprosjekter.
- Har deltatt som SKDEs representant i møter i Nasjonalt fagråd for helsetjenesteforskning, og deltatt på fagrådets årlige Helsetjenesteforskningkonferanse som ble arrangert i Trondheim mars 2019.
- Mottak av eksterne henvendelser om forskningssamarbeid, og sørget for at disse henvendelser ble behandlet i SKDEs ledermøte. Henvendelsene blir vurdert i forhold til relevans, nytte for avdelingen, ønske om deltakelse fra ansatte og kapasitet i avdelingen. Det er en målsetning om å fordele slike henvendelser blant de ansatte, slik at alle som ønsker å delta i forskningsprosjekter kan involveres. Alle henvendelser om forskningssamarbeid blir registrert i en database.
- Har deltatt i arbeidet med gjennomføring av KlinReg-prosjektet, og er involvert med ulike roller i arbeidspakke 1, 2 og 4. Har deltatt i de 2 gjennomførte fellesmøtene i arbeidspakke 1 i 2019, og deltatt aktivt som veileder for PhD-student i arbeidspakke 2 (Cato Kjærvik, NLSH HF, Stokmarknes sykehus).
- Har deltatt i studiebesøk ved Dartmouth College, MA, USA i perioden 13.-18. august som ledd i forskningssamarbeid med Jack Wennberg og David Goodman ved The Dartmouth Institute for Health Policy and Clinical Practice

Jurist

Juristen har følgende hovedoppgaver:

Utarbeide og vedlikeholde internkontrollsystem for informasjonssikkerhet i SKDE i tråd med Helse Nord RHF sitt styringssystem, herunder bl.a.:

- Holde oppdatert protokoll over behandlingsaktiviteter i henhold til personvernforordningen artikkel 30 (artikkel-30 protokoll)

- Etablere nødvendige prosedyrer for SKDE sin behandling av personopplysninger, herunder sikre tilstrekkelig rettslig grunnlag for vår databehandling og utvikle egnet mal og retningslinje for personvernkonsekvensvurdering (DPIA) i analyse- og forskningsprosjekt
- Sikre at SKDE har oppdaterte databehandleravtaler i alle tilfeller hvor virksomheten behandler personopplysninger på vegne av andre
- Bistå med å få på plass korrekt og komplett arkiverings- og dokumentasjonspraksis
- Bistå med juridisk kompetanse i søknader om utlevering av personopplysninger fra sentrale registre til analyser og forskning, søknader om dispensasjon fra taushetsplikt og eventuelt forskningsetiske forhåndsgodkjenninger
- Bistå Nasjonalt servicemiljø i juridiske spørsmål
- Avtalehåndtering
- Delta i aktuelle nasjonale råd og utvalg etter forespørsel og prioritering. P.t. medlem i Teknologiforum for medisinske kvalitetsregistre (FMK NIKT).
- Samarbeide med foretaksadvokaten i Helse Nord RHF i aktuelle saker, herunder delta i årlig samarbeidsmøte for foretaksadvokatene/juristene i de fire regionale helseforetakene og en årlig nasjonal nettverkssamling for helseforetaksjuristene
- Bistå regionalt forvaltningssenter for EPJ (FSE) med juridisk kompetanse i samråd med foretaksadvokaten og i henhold til avtale inngått 3.1.2017
- Saksbehandling, høringer etc.

Juristen i SKDE er for øvrig oppnevnt som personlig vara i Personvernemnda i fire år for overlege Ellen Økland Blinkenberg, Helse Bergen HF (2017-2020). Inntil 04.06.19 var hun også oppnevnt som personlig vara for nestleder i Statens Helsepersonellnemnd (siden 04.06.13). Erfaringen er at nemndsarbeidet gir tilgang til faglige nettverk og viktig kompetanseheving for arbeidet i SKDE.

Av særlig fokus i 2019 kan nevnes:

- Ny forskrift om medisinske kvalitetsregistre trådet i kraft 01.09.19 og bidro til økt etterspørsel om juridiske avklaringer på registerfeltet
- Avgitt høring til endringer i helseregisterloven om tilgjengeliggjøring av helsedata med høringsfrist 04.11.19 Endringene forventes å få betydning både for SKDEs søknadsrutiner for tilgang til data og oppfølging av medisinske kvalitetsregistre.
- KlinReg forskningsprosjektet; Utarbeidet avtale om felles dataansvar med stipendiatene som ikke er ansatt i SKDE, juridiske avklaringer i søknader til SSB, bistand til å oppdatere dokumentasjon som grunnlag for utlevering av data fra kvalitetsregistre
- Oppdatert ny taushetserklæring i SKDE

Forskning/internasjonalt samarbeid

I 2019 fullførte PhD stipendiat Ina Heiberg (i permisjon fra stilling som analytiker i SKDE fra 2014) sin avhandling ved disputas 4. oktober. Avhandlingens tittel var «Mortality, substance use disorder and cardiovascular health care in persons with severe mental illness». Fra 1. august 2019 er hun i en 50% stilling som post doc i et prosjekt med studier av uberettiget variasjon i helsetjenester til pasienter med psykiske og/eller ruslidelser.

Beate Hauglann begynte i et post doc prosjekt i 2018. I påvente av data har hun vært frikjøpt fra prosjektet i 9 mnd i 2019 – først og fremst for å bistå med utarbeidelse av søknader om datautlevering til de tre PhD kandidatene i KlinReg prosjektene. Fra oktober 2019 har hun vært gjesteforsker hos Prof David Goodman på The Dartmouth Institute i USA. Hennes forskningsprosjekt om forklaringer til geografisk variasjon i bruk av helsetjenester ved kreftsykdom har nå mottatt alle omsøkte data med koblinger. Prosjektet vurderes å ha et betydelig potensial i sitt store tilfang av data koblet mellom flere registre som nå er gjort tilgjengelig. Beate Hauglann er ansatt i fast forskerstilling i SKDE med tiltredelse etter endt post doc periode.

Analytiker Frank Olsen er PhD stipendiat i forskerstillingen fra det helsevitenskapelige fakultet ved UiT. Denne stillingen er Universitets videreføring av det opprinnelige samarbeidet mellom Helse Nord RHF og UiT om drift av SKDE. Avtalen går ut 1. februar 2020 og det forhandles om forlengelse i 1,5 år slik at den aktuelle stipendiatperioden kan fullføres. Olsens prosjekt omhandler studier av utvalgte prediktorer for uberettiget variasjon.

I 2019 startet Klin Reg prosjektet opp med tre PhD kandidater. I SKDE begynte seksjonsleder Bård Uleberg i 50% stilling som PhD stipendiat 1. september. Han har hoved og bilveileder i SKDE og prosjektet forsøker å påvise forklaringer på uberettiget variasjon i behandling av hjerteinfarkt og hjerneslag.

SKDE har også hoved og biveileder samt en koordinerende rolle for Phd prosjektet til avdelingsoverlege Cato Kjærvi på Stokmarknes sykehus i NLSH HF som begynte i 50% forskerstilling våren 2019. Også PhD prosjektet til LIS lege Veronica Hovind i ortopedisk avdeling på sykehuset i Mo i Rana i Helgelandssykehuset HF startet i 2019. Alle PhD stipendiatene i KlinReg prosjektet og Beate Hauglanns post doc prosjekt har analysestøtte fra SKDE.

Fagsjefen i SKDE har koordineringsansvar for avdelingens forskning og har arrangert regelmessige forskningsseminar for presentasjon av de enkelte prosjekter og metodeutfordringer. Seminarene er forsøkt gjennomført med SKYPE deltakelse for forskere som ikke har tilhold i SKDEs lokaler. Dette har tilsynelatende fungert rimelig tilfredsstillende. Se også egen presentasjon av fagsjefens oppgaver.

SKDE ble i august 2019 oppfordret av John Wennberg til å gjøre en analyse av helsetjenester til kronisk syke i løpet av de to siste leveår. Etter innledende analyser er det besluttet at dette prosjektet skal gjennomføres som et forskningsprosjekt hvor resultatene primært skal sammenlignes med studier av tilsvarende pasientgrupper i Sør Korea og i USA. Prosjektet er et samarbeid mellom SKDE, Dartmouth Institue og Prof Yoon Kim i Seoul National University. Hovedansvar for det innledende analysearbeidet i 2019 har vært Lise Balteskard og Kristel Guldhaugen.

SKDE deltok på forskningskonferansen til the Wennberg Collaborative i Oxford i oktober.

I 2019 var ansatte i Analyseseksjonen medforfattere på en forskningsartikkel publisert i fagfelleurdert vitenskapelig tidsskrift.

Direktør var hovedveileder for PhD stipendiat Kjersti Mevik, NLSH HF som disputerte over en avhandling innen pasientsikkerhet ved NLSH HF i Bodø i mai 2019.

Oversikt over vitenskapelige artikler i 2019 med deltakelse fra SKDE finnes under publikasjoner.

Kommunikasjon

Nettsider

I 2019 er det gjort flere videreutviklinger av nettsidene SKDE drifter. Det er gjennomført en digitalisering av faktaark/hovedfunn fra alle Helseatlas publisert fra SKDE, noe som medfører at man nå kan søke i resultatene fra helseatlas. Høsten 2019 ble det satt i gang en større revisjon av nettsiden kvalitetsregistre.no for å forbedre strukturen på og nettsiden og samtidig oppdatere innholdet. Dette prosjektet fortsetter i 2020, hvor det fortløpende gjennom året vil foretas en grundig gjennomgang av hele innholds porteføljen.

Formidling av resultater

SKDE har høsten 2019 satt i gang med et større prosjekt som har som formål å tilgjengeliggjøre resultater fra SKDE interaktivt som en del av den nye strategiens satsning på kunnskapsformidling. Målet er å utvikle brukervennlige resultatløsninger på nett som tilgjengeliggjør resultater fra medisinske kvalitetsregistre og helseatlas per behandlingssenheter/boområde. Gjennom nyutviklingen ønsker SKDE å tilby gode verktøy for styringsinformasjon.

Interaktiv fremstilling av resultater fra medisinske kvalitetsregistre

I 2018 ble det utviklet og tatt i bruk en interaktiv løsning for presentasjon av resultater fra de medisinske kvalitetsregistrene. Denne løsningen ble brukertestet våren 2019, og det ble som følge av brukertesting gjort en del endringer i fremstillingen av resultater. Per desember 2019 var det 39 av 51 nasjonale kvalitetsregistre som publiserer sine resultater interaktivt.

Mediekontakt

Analyser, nye helseatlas, resultater fra medisinske kvalitetsregistre og forskningsartikler med tilknytning til SKDE har vært bakgrunn for flere større oppslag i media i 2019. Arbeidet som gjøres opp mot media er målrettet og knyttet opp mot enkeltprosjekter, og utføres jevnt over hele året. SKDE i media 2019 (Tallene er hentet fra Retriever):

- Resultater fra SKDE tas opp i sju ulike saker i stortinget
- Helseatlas opptre i 50 nyhetssaker på nett, og 19 artikler på trykk
- Kvalitetsregistre er fokus i 87 nyhetssaker på nett, og 45 artikler på trykk

Publikasjoner fra SKDE i 2019

De fleste publikasjoner er listet opp med lenker til presentert innhold. Hold inne kontroll (Ctrl) og klikk for å følge kobling.

Rapporter og publikasjoner

[Strategi SKDE.pdf](#)

[Status for nasjonale medisinske kvalitetsregistre \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Årsrapport SKDE 2018.pdf](#)

[Årsrapport Nasjonalt servicemiljø for medisinske kvalitetsregistre 2018.pdf](#)

[Helseatlas for gynekologi 2015-2017 \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Helseatlas for fødselshjelp 2015-2017 \(SKDE 2019\).pdf](#)

Helseatlas for gynekologi og fødselshjelp også oversatt til engelsk.

[The Dartmouth Atlas of Neonatal Intensive Care](#)

[Bruk av spesialisthelsetjenester innen rus og psykiatri i Nord-Norge 2015-2017 \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Rehabilitering etter hjerneslag \(SKDE 2020\).pdf](#)

[Tabellverket for 2014-2018](#)

Artikler i fagfellevurderte tidsskrift

[Kjetil Søreide, Linn S. Nymo, Dyre Kleive, Frank Olsen, Kristoffer Lassen, Variation in use of open and laparoscopic distal pancreatectomy and associated outcome metrics in a universal health care system, Pancreatology, 2019](#)

[Mevik K, Hansen TE, Deilkås EC, Ringdal AM, Vonen B. Is a modified Global Trigger Tool method using automatic trigger identification valid when measuring adverse events? Int J Qual Health Care 2019](#)

[Haukland EC, Mevik K, von Plessen C, Vonen B. Contribution of adverse events to death of hospitalised patients, BMJ Open Quality 2019](#)

[Almagro P et al for the 3CIA collaboration. External Validation and Recalculation of the CODEX Index in COPD Patients. A 3CIAplus Cohort Study. COPD: Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease 2019](#)

[Bhatta L, Leivseth L; et al. Comparison of pre- and post-bronchodilator lung function as predictors of mortality: The HUNT Study. Respirology 2019](#)

Notater

[Kontroll etter innleggelse - Poliklinisk kontroll ved UNN Tromsø og NLSH Bodø etter en forutgående innleggelse \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Forbruk og pasientstrømmer ved akutte innleggelser - UNN HF og Finnmarkssykehuset HF \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Oversikt over koloskopier med og uten biopsi, 2016-2018 \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Innleggelser barn 0-16 år - oppdatering fra Barnehelseatlas 2017 \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Innleggelser barn 0-16 år - oppdatering fra Barnehelseatlas 2018 \(SKDE 2019\).pdf](#)

[Venøs tromboemboli etter tung gastrokirurgi \(SKDE2019\).pdf](#)

Interne notat/leveranser. Ikke publisert på nett.

Et notat om valg av omfang for en analyse av luftambulansetjenester etter bestilling fra strategisk ledermøte i HN RHF.

Oppdaterte tall fra dagkirurgi-atlasen (perioden 2014-2018) levert til HN RHF.

Oppdaterte tall for dødelighet ved endokarditt etter forespørsel fra UNN.

Oversikt over nasjonalt omfang av ulike typer handkirurgi etter forespørsel fra UNN.

Tilpasset versjon av tabellverket for å vise egendekningsgrad ved Helgelandssykehuset.

Oppdaterte tall for tilpasning av høreapparat (utvalg fra Eldrehelseatlas) etter forespørsel fra UNN.

Oversikt over hysterektomier utført for bosatte i opptaksområdet til Helgelandssykehuset, utført ved andre behandlingssteder.

Oversikt over klinisk nevrofysiologiske undersøkelser utført på pasienter bosatt i UNN HF sitt opptaksområde fordelt på behandlende institusjon/HF/RHF.

Oppdaterte tall for bruk av ryggkirurgi i Helse Nord, samt tall for skade- og bruddkirurgi, etter forespørsel fra HN RHF.

Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering

Postadresse

Helse Nord RHF, SKDE
Postboks 1445
8083 Bodø

Besøksadresse

SKDE
Helse Nord RHF
Sykehusveien 23, 3. etasje
9019 Tromsø

Kontakt

Telefon: 77 75 58 00
E-post: post@skde.no

Internett

www.skde.no
www.kvalitetsregistre.no
www.helseatlas.no